



HOE DE BETEKENIS VAN STADS- EN VOLKSTUINEN TE VERGROTEN?

Uitdaging

Stads- en volkstuinten behoren al lange tijd tot de stad en zijn verweven met haar activiteiten en dynamiek. Hoe belangrijk het telen van gewassen ook is, als de samenleving verandert moeten tuinen zich aanpassen om belangrijk en aantrekkelijk te blijven. In sommige steden worden hedendaagse uitdagingen daartoe als volgt gezien:

- Onzekerheid over het voortbestaan van een buurttuin of volkstuin.
- Het risico de tuin te verliezen door stedelijke ontwikkeling.
- Veranderingen in de samenstelling van tuinders door veroudering, verhuizing of andere familiesituatie.
- Het onaantrekkelijk zijn voor jonge mensen.
- Voor tuinders zijn de percelen en de mogelijkheden onvoldoende divers.

Vraag 1: Hoe kunnen tuinders de betekenis van hun stads-, volks- of buurttuin vergroten? Hoe kunnen ze tuinen aantrekkelijker en belangrijker maken?

Vraag 2: Waarom moeten overheden de wettelijke grondslag van stads- en volkstuinten versterken en hoe kunnen ze dat doen?



Foto 2 – Imkers evenement open voor publiek, Martineau Gardens, Birmingham, VK.
Foto: Sandra Costa



Foto 3 – Quinta da Granja, openbare paden in de tuin, Lissabon. Foto: Sandra Costa

Advies voor tuinders

Hoe kunnen we de betekenis van onze tuin vergroten?

Je tuin wordt belangrijk en aantrekkelijk als meer mensen meedoen:

- Betrek kinderen en bied een perceel aan een nabijgelegen school en kinderopvang.
- Neem deel aan en werk samen met netwerken om van te leren en ideeën te krijgen.

Maak je tuin toegankelijk voor een breed publiek:

- Biedt mensen uit de buurt toegang tot de tuin.
- Plaats bankjes om op te zitten.
- Bied open dagen aan.
- Organiseer evenementen en betrek het publiek.
- Bied workshops aan zoals: composteren, waterbeheer, bijenteelt en recycling.

Verhoog de functionaliteit van de tuin:

- Maak behalve voor het telen van gewassen andere ruimtes: een kas, speeltuin, clubhuis, grasveld.
- Maak verschillen in grootte en toepassing van percelen.
- Maak verhoogde plantenbakken voor mensen met een beperking.
- Maak een boomgaard en hagen voor een grotere biodiversiteit en het aantrekken van bestuivers.

Onderhoud je tuin goed:

- Verwaarloos de tuinen niet.
- Verzorg leegstaande percelen.
- Werk samen in het onderhoud van gemeenschappelijke delen.

Informeel publiek en tuinders wat er aan de hand is in de tuinen:

- Gebruik een informatiebord.
- Maak gebruik van sociale media.



Foto 4 – Bankjes op openbaar terrein, Hanbruch volkstuinen, Aken, Duitsland. Foto: Runrid Fox-Kaemper



Foto 5 – Gemeenschappelijke kas, Walsall Road volkstuinen, Birmingham, VK. Foto: Sandra Costa

Meer lezen

Neem een kijkje bij vernieuwde gemeenschappelijke tuinen die open voor het publiek zijn met een grotere diversiteit aan activiteiten en ruimtes. Overweeg vervolgens enkele verbeteringen in diversiteit toe te passen, welke effect zullen hebben op de tuin als geheel.

Voorbeelden

Prinzessinnengärten is een gemeenschappelijke tuin in Berlijn, gevestigd op grond die al meer dan een halve eeuw een woestijn was. Inwoners kunnen hier samenkomen om te experimenteren en leren over biologische voedselproductie, biodiversiteit en klimaatbescherming.
<http://prinzessinnengarten.net>

Martineau Gardens is een tuin in Birmingham van na de Tweede Wereldoorlog. Deze biedt een diversiteit aan leefgebieden als toevlucht voor stedelijke natuur én voor de bezoekers. Zij is ingeburgerd als plek voor mensen met een handicap en leerproblemen door therapeutische tuinbouw, en een locatie voor educatieve activiteiten.
<http://www.martineau-gardens.org.uk/>



Foto 6 - Volkstuinenpark Quinta da Granja, met het recreatiepark vooraan en teelt van gewassen aan de achterzijde, Lissabon, Portugal. Foto: Sandra Costa



Foto 7 - Volkstuinenpark Quinta da Granja, Lissabon, Portugal. Foto: Sandra Costa

Informatie voor Beleidsmakers

Waarom volks- buurt- en stadstuinen steunen?

- Ze bieden veel ecosysteem diensten, met inbegrip van versterking van de sociale cohesie, voedselvoorziening, educatie, klimaatregeling en stedelijke biodiversiteit.
- Ze hebben veel economische voordelen zoals het besparen op de kosten van de gezondheidszorg en gratis onderhoud van de openbare ruimte.

Hoe kun je als stedelijk planner of ontwerper bijdragen aan ondersteuning?

Op stads- en wijkniveau:

- Ontwikkel voorwaarden om collectieve tuinen te verankeren in planning van stedenbouw.
- Verbindingen mogelijk maken door tuinen te laten aansluiten op andere stedelijke groene infrastructuur.
- Regel flexibel openbaar vervoer en/of maak haltes dichtbij de tuinen.
- Zorg voor fiets- en wandelroutes, voor bereikbaarheid van het publiek.
- Ondersteun initiatieven van scholen op volkstuinen.

Op het niveau van de tuin:

- Betrek tuinders en de omgeving

in het proces van plannen en ontwerpen.

- Plan de tuin multifunctioneel en inclusief (leeftijd, geslacht etniciteit).
- Zorg voor advies, financiering en samenwerking bij de verbetering van de ruimtelijke diversiteit.
- Plezier, leren, spelen – bied speelplekken die verband houden met kweken en het leren over de natuur.
- Bied ruimte voor feesten.
- Maak plan en ontwerp geschikt voor nieuwe technologieën zoals internet.
- Omarm duurzaamheid in milieuvriendelijk gebruik en opslag van (regen)water, energie en oogsten.

Kom op voor het collectief tuinieren in de stad en bied locaties aan voor dit doel!



Meer lezen

Voorbeeld

Lissabon (Portugal) heeft een specifiek programma ontwikkeld voor de bevordering van stedelijke volkstuinen als een nieuwe toepassing van groene parken en tuinen. De zogenaamde volkstuinparken combineren gebieden voor voedselverbouw en recreatie en zijn geïntegreerd in de groene zoneringsstrategie voor de stad. Het Stedelijk Programma Volkstuinparken zal meer dan 20 stedelijke tuinenparken realiseren vóór 2017.

Voor meer informatie:

Mata, D. (2014). Lisbon's green plan actions: towards a green city. Available at: http://www.urbanallotments.eu/fileadmin/uag/media/Lisbon/2-GVSF-CML-paper_COSTLNEC_FINAL.pdf (15 May2016).

http://www.cm-lisboa.pt/fileadmin/VIVER/Ambiente/Hortas_Urbanas/ParqueHorticolaLisboa.JPG

<http://www.cm-lisboa.pt/en/living-in/environment/municipal-horticulture-parks>

Foto 8 – Paden voor fietsers en voetgangers grenzend aan tuinen, Quinta da Granja, Lissabon, Portugal. Foto: Sandra Costa

AUTEURS

Sandra Costa¹; Birmingham City University, United Kingdom

Runrid Fox-Kaemper, ILS - Research Institute for Regional and Urban Development, Germany

Russell Good; Birmingham City University, United Kingdom

¹auteur voor correspondentie: sandra.costa@bcu.ac.uk

Vertaling: Esther Veen Wageningen University and Research, Ans Hobbelink AVVN, ahobbelink@yahoo.co.uk

INFO REEKS | UITGAVE 1 V. NEDERLANDS | DATUM VAN ONLINE PUBLICATIE: 1 DECEMBER 2016



COST (European Cooperation in Science and Technology) is een Europees intergouvernementeel kader. Haar missie is om baanbrekende wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen te stimuleren, die tot nieuwe concepten en producten leiden en daarmee bijdragen aan het versterken van Europa's onderzoeks- en innovatiecapaciteiten.

www.cost.eu



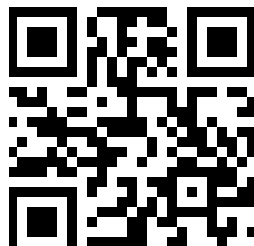
Het Europese Kaderprogramma Horizon 2020 ondersteunt COST



Verantwoording

Deze factsheet is gebaseerd op werk van COST Action TU1201 Urban Allotment Gardens in European Cities, ondersteund door COST (European Cooperation in Science and Technology)

www.urbanallotments.eu



Word lid van urban gardens in Europe

<https://www.facebook.com/groups/825421310826607/>